

N:o 7.

Af herr **von Möller**, *angående skrifvelse till Konungen i fråga om upphäfvande af den s. k. indigenatsrätten.*

Under de 2 nästföregående riksdagarne har med anledning af en inom Andra Kammaren väckt motion af herr O. W. Redelius, »att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lag om sådan ändring af § 3 i lagen om tillsättning af presterliga tjänster den 26 oktober 1883, att befodringsrätt till presterlig tjänst i rikets alla stift må stå öppen för hela rikets presterskap», dels lagutskottet tillstyrkt, dels Andra Kammaren bifallit motionärens yrkande.

Första Kammaren afslög utskottets hemställan vid riksdagen 1900 med 67 röster mot 21, men, då vid föregående års riksdag lagutskottets utlåtande n:o 10 förekom, afgåfvos visserligen 54 röster för afslag, men denna gång tillföllu 46 röster den af herr Trygger afgifna reservationen, att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t ville begära en utredning af frågan, »huruvida och under hvilka vilkor den i § 3 mom. 1 af lagen den 26 oktober 1883 angående tillsättning af presterliga tjänster stadgade in-skränkning vid presternas befodringsrätt lämpligen må kunna upphävas, samt för Riksdagen framlägga det förslag till lagändring, hvartill den verkställda utredningen kan föranleda»; således torde man med fog kunna påstå, att den viktiga frågan denna gång *fallit framåt*.

Under hänvisning till motionärens och lagutskottets motivering må ytterligare som ett kraftigt skäl för bifall framhållas, hvad en af kyrkans högste målsmän under diskussionen i Första Kammaren 1900 påpekade, nemligen att genom ett bifall till utskottets hemställan skulle många »mindre rikt begåfvade prestmän» *antagligen icke vinna befodran*. Detta torde väl som regel böra betraktas som en högst beaktansvärd fördel för

kyrkan såsom ett medel att, åtminstone i vissa delar af landet, höja den intellektuella nivån bland presterskapet, der just bristen på »rikare begåfning» och högre allmänbildning alstrat ensidighet i uppfattningen och brist på förståelse af tidens religiösa och kulturella kraf, ofta med fariseisk ofördragsamhet och obskurantism i släptåg.

I en tid af alltmera växande likgiltighet och religionsfientlighet ligger det vikt uppå att som församlingslärare anställas ej blott *gode* och *samvetsgranne* men äfven *intelligente* och *framsynte* män, som kunna verka höjande och förädlande på församlingen i lära, exempel och gagnande initiativ.

Då jag anser en ändring af den presterliga befordringslagen vara högst önskvärd och ingalunda komma att medföra de olägenheter, som förslaget motståndare sökt göra troligt, samt Kongl. Maj:t bäst torde kunna verkställa den föregående utredning, som må kunna anses erforderlig, hemställer jag,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t ville an hålla, att Kongl. Maj:t täcktes taga under öfvervägande, huruvida och under hvilka vilkor den i § 3 mom. 1 af lagen den 26 oktober 1883 angående tillsättning af presterliga tjänster stadgade inskränknigen i presternas befordringsrätt lämpligen må kunna upphävas, samt för Riksdagen framlägga det förslag till lagändring, hvartill den verkställda utredningen kan föranleda.

Stockholm den 23 januari 1902.

A. von Möller.
